

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Egy évre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGY PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Erélyes kéz

Jól esik megállapítanunk, hogy a legtöbb lezajlott történelmi jelentőségű eseményekkel kapcsolatban egy nagyon fontos és értékes tapasztalatot szereztünk. Azt tudniillik, hogy az ország gyepöljőjét határozott és erélyes kéz tartja vasmarkokkal féken: Horthy Miklós, az ország kormányzója. Aki nem néz sem jobbra, sem balra, nem habozik, nem tétovázik, hanem meg erős és kemény léptekkel a maga útján, melyet az ország talpraállítására céljából másfél évvel ezelőtt kijelölt magának. És csakis ezt a magasatos nagy eszt látja maga előtt, mikor ezernyi ezer veszély között irányítja és vezeti az ország kátyúkkal küzködő szekerét.

Jól esik ezt látnunk, jól esik ezt tapasztalunk, jól esik, mert különben kétségbe kellene esnünk a haza sorsa, a nemzet jövője fölött.

Mikor a világ megfeszített, lázas munkával robotol és dolgozik körülöttünk, hogy az ötesztendő terméketlenség rettenetes következményeitől mielőbb megszabaduljon, akkor mi, rokontalan, magunkra hagyott, kirablott, kifosztott árva nemzet jobb időkre váró kérdéseken öröljük le nemzeti erőinket. Nyakig belemásunk erőnek-erejével a pártoskodás és kicsinyes marakodás tisztátalan iszapjába és föl-rugva minden megfontolást és józan judiciumot hentergetjük, ütjük-marjuk egymást a személyes ambíciók és egyéni törekvések elérésének érdekében. Mintha teljesen megfeledeztünk volna a meggyalázott nemzet életbevágó, óriási érdekeiről.

Mintha nem is égő házban, füsttől zsarátnokok és roskadozó épületfalak között lennénk. Párközi béke, egységes kormányzópart, komoly, vállvetett munka mind-mind csak erőtlenség, gyöngy fikek, melyeket halomradont, alapjaiban ingat meg a leggyöngébb szellő is.

Megnyugtató tudat ebben a szomorú és léleksújtó állapotban, hogy van egy erőteljes egyénisége az országnak, van egy biztos és határozott kéz a kormány szekerével, mely kellő pillanatban megfékezi a ficánkoló lovakat s csendet parancsol a hangosan vitézkedő akarnokoknak. Jól esik látnunk, hogy a kormányzó férfias alakja megfelelő súlyt és tekintélyt tud adni diszes, de felelősségteljes méltóságának. Ez a tudat és ez a tapasztalat lebegjen ezután minden hazája sorsán aggodalmaskodó magyar ember előtt s a pártusák és kicsinyes torzsalkodások rosszillatu mocsarában ténszorgó politikai-stréber mesterkedéseit ne vegyék el kedvét a becsületesen dolgozó magyar embernek megfeszített, szorgalmas munkájától.

Erélyes kéz tartja vasmarkában az

ország gyepöljőjét s amikor a haza érdekei forognak kockán, amikor szükség van a közbelépésre, az erélyes kéz egy percig sem habozik és tétovázik, hanem teszi azt,

amit hivatásánál fogva tennie kell! Hálával tartozunk a magyarok Istenének, hogy a válságos időkben adott ily erélyes kezet nekünk!

A királylátogatás részletei

A budapesti és bécsi ut története

Bécs, április 1. A N. (Fr. P. írja): A Szombathelyről érkező utasok Károly király budapesti és szombathelyi tartózkodásáról a következőket beszéltek: IV. Károly király nagy-szombat estjén Szombathelyre érkezett és a püspöki palotában szállott meg.

Lohár ezredes

Azt tanácsolta a királynak, hogy Horthy Miklós kormányzóval lépjen összeköttetésbe.

— IV. Károly húsvét vasárnap délután 2 órakor érkezett Budapestre. Tábornagyi egyenruhát viselt.

A királyi vár őrsége fegyverbe lépett. A király kíséretével a palota Krisztina városi traktusába ment, hol Horthy kormányzó lakosztálya van. Gróf Hunyady felkereste Magasházy százados szárnysegédét és neki Fischer vezérkari százados jelenlétében a következőket mondta:

— A királyi felség ma megérkezett.

Magasházy a jövevényeket a kormányzó lakosztályába vezette. A testőrség láthatólag nagyon meg volt lepődve, hogy a volt királyt láthatja és megadta az előírt tiszteletnyilvánítást.

A kormányzó épen ebédel volt, mikor a király megérkezéséről jelentést tettek neki. Azonnal hozzásietett és vele több óráig megbeszélést folytatott.

A Szombathelyre való visszautazás három automobilon ment végbe. Az elsőn Prónay alvezéres és több tisztje, a másodikon a király, a harmadikon ismét a Prónay zászlóalj tisztjei foglaltak helyet.

Szombathelyre való visszaérkezése után ismét a püspöki palotában szállt meg, mely erős esendőri őrizet alatt van.

Bécs, apr. 1. Vasárnap délután 2 óra körül egy autó érkezett Budapestre, mely a miniszterelnökség palotájába futott be. Az autóból négyen szálltak ki és a miniszterelnökség épületéből a várba mentek át. Kettő közülük a kormányzó szárnysegédéhez mentek és közölték vele, hogy a király lenn vár és a kormányzóval óhajt beszélni.

A szárnysegéd azt hitte első percben, hogy tréfát akarnak vele tenni, a következő percben azonban maga a király állott előtte gróf Hunyady kíséretében, a másik két utas Erdődy gróf és Jármy ezredes voltak.

Minthogy a király visszatérése Svájcba nagy nehézségekbe ütközik, a magyar kormány felkérésére a volt uralkodó spanyol védelem alatt utazott el Magyarországból és Spanyolország felé vette útját.

London, apr. 1. A Reuter ügynökség jelenté, hogy az angol kormány semmi körülmények között nem járul hozzá a Habsburg-monarchia visszaállításához, mert nagyon jól tudja, hogy az egykori Károly király visszahelyezése kiszámíthatatlan nemzetközi bonyodalmakra vezetne és közép Európa békéjét veszélyeztetné.

Bécs, apr. 1. Jugoszlávia, Románia és Csehszlovákia követői megjelentek Horthy Miklós kormányzónál és felvilágosítást kértek tőle, amit a kormányzó meg is adott. Kijelentették, hogy ha Károly király azonnal nem hagyja el Magyarországot és a király kérdést nem függesztik fel, az utóállamok azt kázus bellinek fogják nyilvánítani. A kormányzó nyilatkozata a követeket teljesen kielégítette.

Bécs, apr. 1. Károly excsászár inkognito utazott át Bécsen és egy éjszakát töltött a városban. A volt császár a múlt pénteken éjjel fél 11-kor érkezett Bécsbe a Westbahnhofra, a párisi gyorsvonaton.

Az éjszakát gróf Erdődy Tamás belvárosi palotájában töltötte. Az ex császár körszakált viselt és polgári ruhában volt. Szombaton reggel fél 5 órakor indult Erdődy gróf kíséretében Magyarországra és Puskafőnél lépte át a magyar határt. A sólfőrtől megkérdezte, hogy tudja-e kiül kocsiában. A mikor az tagadó választ adott mosolyogva mondta:

— Károly császár vagyok! — És 100 svájci frankot adott. A császárnak egy semleges állam bocsájtott utlevelet rendelkezésére

utobbival, akik azt tanácsolták neki, hogy amilyen gyorsan csak lehetséges, hagyja el az országot mert jelenléte a legnagyobb veszedelembe döntheti a Hazát.

s ebben a császár mint a vörös-kereszt tagja szerepelt.

A császár kíséretében voltak: Hunyady gróf, Jármay ezredes, Ledehowszky gróf, Windischgrätz herceg, valamint Erdődy gróf, az excsászár gyermekkori játszótársa, aki Csernoch hercegprímás unoka öccse. Windischgrätz herceg és Ledehowszky gróf Pranginsból jöttek a császárral, míg Erdődy gróf már Bécsben volt és mint szállás készítő várta a császár megérkezését. Az osztrák határőrséget megerősítették, Bécsben készenlét van és a város védelmezéséről gondoskodik. Erdődy gróf palotájában házkutatást tartottak, melynek eredménye egy napló lett, melyből kitűnt, hogy szoros összeköttetésben állott az excsászárrel. A nyomozás ez ügyben tovább folyik.

Szombathely, márc. 31. A „Vasvármegye“ közli: Kedden reggel a kormányzó megbizá-

sából Szombathelyre érkezett gróf Andrássy Gyula, gróf Bethlen István és Hegedűs Pál altábornagy, hogy informálják a királyt a helyzetéről, délután pedig megérkezett. Gratz Gusztáv külügyminiszter, akiket azóta a király több ízben kihallgatáson fogadott, de másokat, kivéve atyjának két személyes barátját, tudunkkal nem fogadott.

Szombathelyen csak hétfőn terjedt el a híre annak, hogy a király a város falai között tartózkodik s ezután villámgyorsan futott szerteszét az egész vármegyében. Szombathely városa egészen esendős. Semmiféle katonai vagy egyéb intézkedés nem mutatja, hogy a város falai között egy nagy horderejű esemény jelenetei játszódtak le. A közönség fegyelmetlenül és tapintatosan respektálja a király inkognitóját. Károly ez idő szerint teljesen mint magánember él vendéglátójánál, a szombathelyi püspöki palotában.

A nemzetgyűlés ragaszkodik a Kormányzóhoz

A mai izgalmas ülés

Budapest, április 1. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését hihetetlen érdeklődés előzte meg. A parlament épületét erős rendőri körítés vette körül s csak a legszigorúbb igazolás után lehet belépni. A képviselőház előtt rengeteg tömeg hullámszik s várja az eseményeket. Az ülésterem zsúfolva volt, mintegy 180 képviselő jelent meg. A karzatok is zsúfolva a diplomata páholyokban is sokan jelentek meg. A folyosón élénken tárgyalják az eseményeket. Az ülés megnyitása előtt híre jár, hogy tárgyalások indultak meg, hogy lehetőleg közös határozatban állapodjanak meg. Rakovszky István elnök szobájában tárgyalni kezdenek Andrássy, Apponyi, Bethlen István, Ugron Gábor, Rássay Károly, Bleyer Jakab, nagyatádi Szabó István. Ezután közös pártértekezlet volt az elnöki teremben, amelyen az összes képviselők is megjelentek. Az értekezletről tizenkettő után kijött képviselők közölték, hogy megegyezés jött létre. Az értekezlet Apponyi Albertet és Csáal Gasztont bízta meg ennek a határozatnak megszövegezésével.

A nemzetgyűlés ülését pontban fél 1 óra-ker nyitotta meg Rakovszky István elnök. A Ház zsúfolásig megtelt. A diplomaták közt ott vannak az angol, francia, olasz, cseh, jugoszláv elvált misszió tagjai. Rakovszky elnök ünnepélyes feketében.

Rakovszky István ünnepélyes csendben bejelenti, hogy 30-nál több képviselő a Ház összehívását kérte. Felolvasta a kérvényt, amelyen a kérvényezők felhívják a nemzetgyűlést, hogy IV. Károly király váratlan megérkezése alkalmából foglaljon állást.

Hence Károly szólal fel ezután és határozati javaslatot terjeszt a Ház elé.

Tisztelt Nemzetgyűlés! Van szerencsém a következő határozati javaslatot betervezni (olvassa):

„A magyar nemzetgyűlés, mint a magyar állam és nemzet szuverén kizárólagos törvényes képviselője az 1920. évi I. t.-cikkben megállapította, hogy a királyi hatalom gyakorlása 1918. évi november hó 13-án megszűnt. Az államfő hatalom gyakorlási jog az alkotmányrend folyamatai között lehetetlenné vált. Ezen okoknál fogva a nemzetgyűlés mindaddig, amíg az államfői hatalom gyakorlásának mikéntjét ténylegesen rendezi és ennek alapján az államfő a tisztét tényleg átveszi, az államfői teendők ideiglenes elvégzésére nagybányai Horthy Miklós ur személyében kormányzót választott. (Élénk éljenzés és taps.) Ő az államfői hatalom gyakorlását a törvényben megállapított keretek között a nemzetgyűléstől esküjének a nemzetgyűlés színe előtt való letétele után tényleg átvette. A nemzetgyűlés ezt a tényt az 1920. évi II. t.-cikkbe iktatta és a kormányzó ur ezen időtől fogva a nemzet törvényesen és alkotmányosan megnyilatkozott akaratából áll ott és az államfői hatalmat gyakorolja.

Miután IV. Károly király váratlanul megjelent az ország határai között, amely tényhez a fennálló jogrend veszélyeztetésének aggodalma fűződött, a nemzetgyűlés újból

kimondja, hogy az 1920. évi I. t.-cikk által megállapított közjogi rendhez ragaszkodik, annak megdöntésére irányuló minden főrekvés ellen a leghatározottabban felemeli tiltakozó szavát és utasítja a kormányt, hogy annak minden egyoldalú megzavarását megakadályozza. (Éljenzés és taps.) Tisztelettel kérem a nemzetgyűlést, méltóztatásuk határozati javaslatomat elfogadni. (Éljenzés és taps.)

Ezután Meskó Zoltán szólal fel és felolvassa a második határozati javaslatot. A nemzetgyűlés, mint a nemzet kizárólagos törvényes képviselője a magyar nemzet nevében mély hállát és törhetetlen ragaszkodását fejezi ki Magyarország kormányzója, nagybányai Horthy Miklós főmértésége iránt, ezekben a sorsdöntő napokban a nemzet érdekét szolgáló egyedüli törvényes és alkotmányos magatartásáért. Amint ez a javaslat elhangzott, a kisgazdapárt felállott: Andrássy, Apponyi, Bethlen, stb. nem állanak fel. Erre a kisgazdák zajos közbeszólásokat hangoztatnak, majd egyszerre ünnepi csendben felhangzik a magyar imádság, a Himnusz:

Az egész Ház tombolva ünnepi a Kormányzót s elfogadja a határozati javaslatot.

Ezután Balla Aladár áll fel szólásra, aki hosszas beszédet mond:

— Minden magyar embernek kötelessége, hogy megőrizze hidegvérét. Nem hajlandó idegen érdekekért áldozatot hozni.

Azt kérdi a kormánytól, vajjon IV. Károly király által előidézett akció nem zavarta-e meg azt a harmóniát, amely a királykérdést megoldani kívánta. Tudni akarja, hogy az egész esemény a kormány hozzájárulásával történt-e? Milyen igazolvánnyal jött be IV. Károly király Magyarországra. Hogy járult a kormány ahhoz, hogy IV. Károly Budapestre jöhessen? Ertesítették-e erről a Kormányzót, nehogy meglepetés érje? Van-e tudomása a kormánynak, hogy IV. Károly király a hatalom átadását követelte a Kormányzótól?

Kérdi, hogy a kisantant és Olaszország nem tekint-e Kásus bellinek ezt az incidenset?

Szilógyi Lajos: Nincs senkinek joga, hogy Magyarország belügyeibe avatkozzék! (Ellenmondások a kisgazdáknál.)

Balla Aladár: Nem látja, hogy mi a különbség a mostani és a szovjet sajtórendszer között. (Zaj: Rendre! Rendre!)

Elnök: Kérem a képviselő urat, ne használjon ilyen hangot ezen az ünnepélyes ülésen.

Balla Aladár beszéde végén kijelenti, hogy tovább is az igazságért fog küzdeni.

Balla után Teleki Pál gróf miniszterelnök áll fel szólásra:

— Engedje meg a nemzetgyűlés, hogy a sok részletkérdést mellőzve röviden válaszoljak. Még nincs befejezve az az akció, amely jelenleg a kormány kötelessége. Ezt azzal a mentalitással intézi, amelyet ma minden magyar érdeke megkíván. Engedje meg a nemzetgyűlés, hogy a kormány intézkedéseiről ne számoljak be s befejezzem a dolgot. Akkor vállalom érte a felelősséget s kérem fogom a nemzetgyűlé-

határozatát afelett, hogy helyesen eselekedtem-e vagy sem. Kérem a nemzetgyűlést, hogy nehéz munkámban tovább támogasson. (Taps. Éljenzés.)

Ezután a Ház elfogadja az első határozati javaslatot, a másodiknál már szavazásra kerül a sor. Többen ülve maradnak, mint Apponyi, Klebersberg Kunó, Lingauer Albin, Andrássy pedig elhagyja az üléstermet.

Elnök ezután napirendi előterjesztést tesz s ezzel az ülés véget ér. A legközelebbi ülés április 5-én lesz.

Előfizetési felhívás!

A negyedév kezdetén új előfizetést nyitunk a

HAJDUFÖLD

re, mely aránylag rövid fennállása alatt a vidék legnépszerűbb politikai napilapja lett.

Nehéz küzdelemben, melyet a magyarság talpraállításaért és a keresztény vallás-erkölcsök diadala juttatásáért önzellenül folytatunk, — s amitunk öntudatra ébredt, hazafias magyar közönségünk támogatására

Minden fillérrel, amit keresztényen, magyar sajtónkra áldozunk, önmagunkat erősítjük!

A vidéki keresztény magyar sajtónak legintranzigensebb, legbátrabb, komoly, elszánt harcosa a

HAJDUFÖLD

Megjelenik, hétfő kivételével, mindennap reggel.

Előfizetési ára:

Egy hóra 50 korona

Negyedévre 110 korona

Felkérjük t olvasóinkat, kiknek előfizetésük április 1-én lejár, hogy kiadóhivatalunkban (Piac u. 59.) ujtassák meg idejében előfizetésüket, hogy lapunkat továbbra is zavartalanul küldhessük.

A Védőligák Szövetsége a „honvédség“ elnevezés mellett

A Védőligák Országos Szövetsége átiratban kereste meg valamennyi város törvényhatósági bizottságát az irányban, hogy csatlakozzék és támogassa a szövetség azon határozati javaslatát, mely a nemzeti hadsereg nevének „magyar kir. honvédség“-re való megváltoztatását sürgeti. Az átirat a többek közt azt mondja: Hosszu évszázadokon át idegen — nem a nemzet szívéhez nőtt királyok, idegen majdnem ellenzéki hadsereg, idegen — a nemzet érdekeit tekintetbe sem vevő célok és érdekek szolgálatában állottak és véreztek a kezükbe erőszakolt fegyverrel a haza fiait.

Idegen nyelven tanították fiainkat a fegyver kezelésre. Idegen szellem uralkodott a hadseregben. Idegenek voltak a fegyveres erő vezetői. S mikor a nemzet az elnyomatást nem bírta, szabadsága, önállósága és függetlensége kivívásáért fegyvert ragadott a zsinoki uralom ellen s a küzdelem teljes siker koronázta.

— Ekkor született meg a dicső „honvéd“ név s ekkor teremtődött meg évszázadok hosszú sora után 1848-ban az igazi magyar hadsereg: a honvédség!

— Ez az ifju, szinte a földből kinőtt hadsereg nem tévovázott. Az osztrák kamarilla által reánk uszított nemzetiségeket egymás után verte le uszítóival egyetemben. Dicsőséget dicsőségre halmozott, miglen az osztrák császár az orosz kolosszus segítségével a szabadság eszméjét vérbe nem fojtotta s golyó, kötél, Kufstein lett a jutalmuk a dicső honvédeknek.

— És jött Magenta, Solferínó, Königgrätz 1859 és 66.

— A honvéd csapatok Wolyhnia mocsaraiban, Erdély havasain, az oláh mély földön, a Karszt kietlen fensikján, Olaszország maláriás vidékein, Tirol égbenyuló bércein és a távoli francia haretéren dicsőséget dicsőségre halmoztak. . . Honvédségünk magasan lobogó zászlóhoz nem járt szenny és mocok. . .

— A honvédség szervezete majdnem teljesen megfelel a békeszerződésben foglalt követelményeknek.

Kérjük, hogy a magyar kir. honvédség

vezetését a magyar honvédtisztek kitűnő szellemében novelt tisztikar kezébe tegyék le, hogy ezután az ezeréves hazában örökülve, tényleg mindenkor honvédek legyenek!

A Védőligák Szövetségének átiratát legközelebb fogja tárgyalni a város tanácsa.

A területi integritás és az ifjuság - Milotay pályadíja -

Dr. Milotay István, Debrecen I. kerületének nemzeti gyűlési képviselője a „Magyarság” szerkesztője 5000 koronát ajánlott fel a Területvédő Ligának a „Magyarság” szerkesztője nevében abból a célból, hogy ezzel a közéleti közök VIII-ik, illetőleg a kereskedelmi iskolák III-ik osztályai tanulójának egy olyan pályamunka tűzessék ki, mely a magyar ifjuságnak az integritásért folyó küzdelemben való feladatait és kötelességeit ismerteti.

A Területvédő Liga a hozzá beérkező összes pályamunkát irodalmi bizottságának fogja kiadni, amely ezeket a munkákat felülbírálja, a legsikerültebbet a „Magyarság” szerkesztősége által felajánlott 5000 koronából 3000 korona, a második dolgozatot pedig 2000 korona jutalomban részesíti. Ezenkívül az első dolgozatot a „Magyarság” leközölné és a Liga külön fizetben is kiadja és az összes iskolának megküldi.

A pályázat határidejét a Liga f. évi május 15-én állapította meg. Derék dolog lenne, ha a debreceni képviselő pályadíját debreceni diák nyerné el!

Két tanár bünpere Az ügyész elejtette a vádat

Ma ismét működésben volt a debreceni kir. törvényszék gyorsított ötös tanácsa. Két leánygimnáziumi tanár: Rábold Gusztáv és Nánay Béla bünpörével foglalkozott, akiket igazgatás büntetéssel vádolt a kir. ügyész, mivel a proletárdiktatura idején, 1919. március 23-án, a Kereskedő Társulat dísztermében beszédjükből a vallás ellen és a vallásaitás megszüntetése érdekében izgatottak. A vád szerint Rábold ilyeneket mondott: „A vallásoktatás rossz kezében van; a papok hippokraták, a fiatal lelkekbe már korán beoltják a felekezeti türelmetlenséget. Nincs helye az iskolákban a vallásaitásnak.

Nánay Béla pedig állítólag azt mondta: — Nem kell tanítani a vallást, mert a Bibliában is erkölcselenségek vannak.

A tárgyalást Nagy Kálmán táblabíró, tanácselnök vezette. Szavazóbírák Benkő Lajos, Sinay Gyula, David Samu, Bereczky László bírók. A vádhatóságot Kádár István kir. ügyész képviselte, míg a védelmet Aczél Jenő ügyvéd látta el.

Elsőnek a két vádlottat hallgatják ki. Egyik sem érzi magát bűnösnek. Rábold elmondja, hogy ő tényleg felszólalt a Kereskedő Társulat dísztermében a tanárok és tanítók szakszervezetének gyűlésén, azonban épen a vallásaitás intenzívebbé tétele érdekében. Ő azt fejtegette, hogy a vallásaitást az egyház vegye a kezébe s ne forduljanak elő felekezeti türelmetlenségek. Nánay Béla előadja, hogy ő a tanító és tanár szakszervezet titkárja volt, de semiféle működést nem fűjtett ki. Mindketten tagadják a vádiratban felsorolt izgató kijelentéseket.

Elnök: Felettes hatóságuk már felelőségre vonta magukat.

Vádlottak: Igen, a hithűség megszegéséért 600 korona pénzbüntetésre ítélt a debreceni ref. egyházmegye bírósága, de sem fel-függesztve, sem elmozdítva nem lettünk.

Ezután megkezdik a bizonyítás felvételét. Nagy Gyula igazgató az első tanu. Jelen volt a Kereskedő Társulat dísztermében tartott gyűlésen. Kovács Lajos tanár elnökölt. Dr. Fülöp Miklós vármegyei direktórium tag felszólalása után Rábold Gusztáv beszélt, aki azt fejtegette, hogy a vallásaitást az egyház vegye a kezébe. Ezután Nánay Béla szólalt fel, majd Zoványi Jenő, aki az egyetemi vallásaitást, a teológiát is megakart szüntetni, végül Fe-

renczy Gyula egyetemi tanár. Az inkriminált kifejezésekre nem emlékszik, ezeket Kovács Lajos használta.

Aczél Jenő védő: Intenzívebbé akarta-e tenni Rábold a vallásaitást, vagy profanizálni? Tanu Semmiesetre sem profanizálni.

Koncz Aurélné szerint Rábold és Nánay beszéde nem volt vallásellenes tartalmu. Rábold azzal kezdte beszédét: Leszögezem, hogy vallásos ember, jó református vagyok. Azt fejtegette, hogy a vallásaitást az egyház kezébe kell adni. Beszélt a heckáplánokról, akik felekezeti gyűlötséget és türelmetlenséget szítanak. Ezeknek kezéből ki kell venni a vallás-oktatást.

Benkő bíró: Az irányban beszéltek a vádlottak, hogy a saját hatáskörükben azonnal szüntessék be a vallásaitást.

Tanu: Egyáltalában nem.

Papp Ferenc dr. szerint Rábold és Nánay igen tehetséges, becsületos vallásos emberek. Rábold fordította le Kálvin Institúcióját, Nánay pedig mint prédikátor igen híres.

Papp Béla lelkész-tanító vallomásaiban elmondja, hogy pedagógiai téren régen vitatkoznak már arról, hogy kinek a kezében legyen a vallásoktatás.

Horváth Ferencné és Novák József tanár jelentéktelen vallomása után a többi tanu kihallgatását mellőzi s a bizonyítási eljárást befejezi a bíróság.

Kádár István kir. ügyész bejelenti, hogy nem látja az igazgatás szándékosságát fenntartani, ezért a vádat elejti. A bíróság erre az eljárást azonnal megszünteti a két tanár ellen.

NAPI HIREK

Vasárnapi istentiszteletek

A ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Uray Nándor lelkész, délután 5 órakor Konrád Zoltán segédlelkész, Kistemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Konrád Zoltán h. lelkész, délelőtt 11 órakor Gábor András segédlelkész, délután 2 órakor prédikál Marton Sándor segédlelkész, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Kiss Andor segédlelkész délután 5 órakor prédikál Gábor András s. lelkész, Árpádtéri-templomban délelőtt 10 órakor prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, délután 2 órakor prédikál Kis Andor segédlelkész, Ispolyi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György lelkész, délután 2 órakor prédikál Boér Károly varástanító, Homokkerti imaházban 10 órakor prédikál Molnár Ferenc vallás-tanár.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetelén (Egyház-tér 17. szám, ref. egyház tanácsterme) délután fél négy órakor bibliát magyaráz Uray Sándor lelkész.

Vasárnapi iskola a szokott helyen és időben. A róm. kath. templomban holnap, vasárnap fél 7, 7, 11 és fél 12 órakor csendes misék. Fél 10 órakor nagymise, utána sz. beszéd. Délután 3 órakor litánia, utána bér máland k. oktatása, 5 órakor misszióbeszéd csak nőknek, 7 órakor csak férfiaknak.

— **Hajdúvármegyénél tisztújítás lesz.** Hajdú-megye májusi közgyűlésén sok megüresedett állást fognak betölteni. Így a II. főjegyzői állást is, mely régen üresedésben van.

— **Köszönöt Déry Frigyesnek.** A városi tanács a tegnapi nap folyamán — a közgyűlés korábbi határozatából kifolyólag — azokért a nagyszerű ajándékokért, melyeket a dugdugdag bécsi magyar, Déry Frigyes Debrecennek juttatott, nagyon megleghangú levélben köszönetet mondott. A levél végén meghívja a tanács Déry Frigyes egy. a Hortobágy megtekintésére rendezendő kirándulásra.

— **A város vitézi telkei** A város egyik közelmúlti közgyűlése 300 hold földet ajánlott fel Horthy Miklós kormányzóknak vitéz magyar katonák megjutalmazására. A tanács most ezt a 300 hold földet a város a Vekeri birtokából szakította ki, melyről értesítette a kormányzót is.

— **Az Ébredő Magyarok** április 9-iki művészestélye valóságos művészi esemény lesz. A rendezőségnek sikerült a közreműködésre Krug-szyk Annyt, a m. kir. Operaház művésznőjét, akit művészi körökben a svéd csaloganyának neveznek, szintén megnyerni. A művésznő a neveznek, szintén megnyerni. A művésznő a hangversenyen ariákat tett, hogy Budaváry László nemzeti gyűlési képviselőt is megnyerje az estélyen való közreműködésre, kitől erre vonatkozólag biztató ígéretet nyert. Budaváry előadását élénk érdeklődéssel várja a város közönsége.

— **Kérem jószívú olvasóinkhoz.** Egy fiatal munkás szerenestlenségéről megemlékeztünk annak idején. Fenyus Zoltánnak mindkét lábát térdén alul elvágta a robogó vonat. Heteken át feküdt a műtét után. Most már kikerült a kórházból, de nem tud örülni életnek. **Műlábra volna szüksége!** Pénze azonban nincs hozzá. Adakozzanak erre a célra jó szívű olvasóink. Adják vissza egészen a dolgozó életnek ezt a dolgozni kívánó jóra való fiatal embert. Szíves adományokat a „Hajdúföld” kiadóhivatalába kérünk.

— **A szociális misszió** szerető gondoskodása lehetővé tette, hogy az általa bérelt helyiségben létesített cipőkészítési és javítási tanfolyamon az erre jelentkezett tisztviselők és családtagjaik szakszerű kiképzést nyerjenek. Az igazán mélyszéles szociális érzésű egyesület vezetőségéről való megemlékezésük kapcsán hálás köszönetükkel adóznak a tanfolyam résztvevői.

— **Köröznek egy szélhámos társaságot.** A napokban Heves- és Borsodmegyékben titokzatos egyének utazgattak „Első Magyar Rokkantszolgálat Értékesítő Vállalat, Szeged, Temesvár, Debrecen” feliratu bélyegzővel ellátott igazolványokkal és a jóhiszemű polgárok, főként falusi földmivelők kárára különböző szélhámos-ságokat követtek el. Így több hevesi és borsodi gazdától kefe-, szövet- és partiárak szállítására több helyen nagyobb előlegeket vettek fel. A debreceni rendőrség feljelentés útján érte sűlt a szélhámosok csalásairól és széleskörű nyomozásukat rendelte el, minthogy előbb megállapítást nyert az a tény, hogy az „Első Magyar Rokkantszolgálat Értékesítő Vállalat” sehol sem létezik.

— **A miskolci muzeum kérése** A miskolci muzeum igazgatósága arra kérte a város polgármesterét, hogy az 1919. július 15-ére tervezett 1, 2, 10, 20, 50 és 100 koronás városi szükségpénzjegyek egy-egy példányát küldjön a miskolci muzeum régiségtára részére. Mint-hogy a tervbe vett pénztárjegyek nem kerültek kibocsátásra, értesíteni fogja a polgármester a miskolci muzeum igazgatóságát, hogy kérésének nem tehet eleget.

— **Életunt szolgáló.** Tegnap dében Lukács Mihály 18 éves cseléd, ki Nagy István Árpád-utca 19. szám alatti gazdálkodónál volt alkalmazva, eddig ismeretlen okból marólugot ivott. Súlyos sérüléseivel a mentők szállították be a kórházba. A fiatalember állapota igen súlyos.

— **A Debreceni Gazdasági Egyesület** folyó hó 3-án délután 4 órakor tartja évzáró ülését; ezt megelőzőleg délután 3 órakor választmányi ülést tart. Az Egyesület tagjait ezúton hívja meg az Elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés az 1920. évről. 3. Az 1920. évi felülvizsgált számadások elbírálása. 4. Az 1921. évi költségelirányzat tárgyalása. 5. 10 választmányi tagnak kisorsolása. 6. Titkári jelentés a Gazdasági és Kertész Egyesület részére a város által átengedett 10 kat. hold föld tárgyában. 7. Folyó ügyek.

— **Árverést tüztek ki a városi földekre.** A város tulajdonát képező Liget és Vermes-odali földekre a városi tanács nyilvános árverést tüzött ki. Az árverés április 16-án lesz, melyre meghívta a tanács a nevezett városi földekhez közeleső községek gazdaközönségét is.

— **A Baross-Szövetség közleményei.** A városi tűzifa mely általunk kerül szétosztásra, az epreskerti raktárból a kézbesített fautalványokra április hó 1-én délig legközelebb elszállítandó. Az el nem szállított mennyiség a sorrend szerint következők részére fog kiadatni s a késedelmeskedők csak a legutolsó mennyiség kiadásánál kaphatják meg tűzifájukat. Ezúton is figyelmeztetünk mindenkit, hogy az utalvány kiadása rendszeresen folyik s az utalvány kézhezvételétől 48 óra alatt fáját mindenki szállítsa be. A legközelebbi utalvány kiadás április 4-én nagyobb mennyiségű fára fog meg történni. — **Baross vacsora** április hó 2-án, szombaton esti 8 órai kezdettel az Angol Királynő különteremben lesz. Mivel szövetségi vacsora november óta nem volt, kérjük a t. tagokat, hogy nagy számban való megjelenésükkel a fehér asztal melletti mostani összejövetelt emlékezetessé tenni sziveskedjenek.

Zsidók a magyar nótában. E címen Doromb pompásan vonultatja föl a magyar népdalokat a HAJDUSÁGI VIRRADAT e heti számban annak bizonyítására, hogy a magyar nép szinte ösztönyszerűleg érezte, hogy a zsidó ellenséges indulatu faj. Az álnév mögött minden régi újságolvasó ember megismeri a Hajdusági Virradat e héten is a szokott élelenséggel ostromozza a zsidóság bűneit. A vezető cikket Ercky Károly nemzetgyűlési képviselő, volt miniszter írta. Nemesak a Hajduságon, hauer Szabolcs, Csonka-Bihar és Csonka-Szatmár vármegyék területén is a legolvasottabb ébredő néplap a HAJDUSÁGI VIRRADAT, mely 2 koronáért kapható a debreceni tőzsdekben és keresztény újságárúknál is.

A menekült napokon befolyt természetbeni adományok. Adakoztak: Bodor Gyuláné, Benkő János, Gonibos Istvánné, Katona Józsefné, Böszörményi Pál, Czobor Károlyné, Gyarmathy Istvánné, dr. Szaplonczay Gyuláné, Balogh Istvánné, dr. Láng Sándorné, Szabó Mihály, Harstein Sándor, Csanak Jenő, Csanak József, Csanak János, Parenthezy Lajos, dr. Rásó Sándor, dr. Czeglédi Mihályné, dr. Balthazar Dezsőné, Horváth Jánosné, özv. Vásári Andrásné, özv. Öry Jánosné, Kocsok Géza, Deutsch Lajos, Meisel Gyula, Tabakovszky Matild, Gyémánt és társa, dr. Darkó Jenőné, Somossy Lászlóné, dr. R. Kiss Istvánné, Farkas Gyuláné, Török pezsgógyár, br. Vecsey Miklós nyíracádi uradalma, Rocska Szévtés'g debreceni kirendeltsége. A természetbeni adományok részben élelmiszerek, részben italok voltak, amelyek az elmúlt hó 20-án rendezett teadélutánon részvett közönségnek lettek kiszolgáltatva. Az adományokért úgy a Menekültügyi Hivatal, mint a debreceni Székely Társaság hálás köszönetet mond.

Tarzan a legromékebb amerikai filmalkotás. Bemutatásra kerül vasárnap a Meteor-mozgóban. Jegyelővétel ma szombaton d. e. 10 órától.

Ifj. Schaff János táncintézetében a Royalban az új tanfolyam e hó 6-án, szerdán veszi kezdetét. Beiratásokat már elfogadják. Minden vasárnap nagy táncestély d. u. 5 órai kezdettel. Belépődíj 9 kor. és a vigalmi adó.

A tőzsde

Budapest, április 1. (Nemz. St. t. jel.)
Budapesti tőzsdenyitás: Napoleon 1175, angol font 1350-35, dollár 358-34, márka 540, osztrák korona 55-53, rubel 140, lei 470-60, szokol 460-57, dinár 855, lengyel marka 44, ezüst korona 14.

Zürichi nyitás: Berlin 925, New-York 577, Milano 2355, Prága 770, Budapest 170, Zágráb 405, Bukarest 800, Varsó 070, Bécs 150, osztrák bélyegzett 094.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsódrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mosgőszínházak közleményei:
Szombaton, apr. 2-án C (41) bérletben: A mi falunk. Népszimű.
Vasárnap, apr. 3-án délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: A piros bugyellárás. Eredeti népszimű.
Vasárnap, apr. 3-án este: A kékszakálu herceg. Vig. opera.
Hétfőn, apr. 4-én délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: Az elmúlt harangok. Színjáték 4 felv.
Hétfőn, apr. 4-én este bérletszűnetben: A mi alunk. Népszimű.
Április 5-től keddtől kezdve az előadások fél 8 órakor kezdődnek.

Sesano cirkuszdráma, gyermekrablás a Buffalo cirkuszban öt felvonásban. Bemutatja az Arany Bika mozi. Luciano Albertini a vasereji atléta artista bámulatos produkciói. Jegyelővétel.

Madame Recamier történelmi regény első Napoleon idejéből 6 felvonásban ma mutatja be az Uránia a főszerepeket Fern Andra és Bernd Aldor játsszák. Jegyelővétel.

A sátán naplója fantasztikus filmjáték 6 felvonásban, bemutatja az Apolló. Jegyelővétel.

Ch. Perczel Carola az új táncelőadók ma szombaton ápril 2-án kezdi délután 5 órakor az Arany Bika szálloda kistermében. Beiratkozni lehet öt órakor a teremben, vagy egész nap az Urániában levő lakásán.

Művészet.

Hangverseny. Róna Ilonka dalművésznő vasárnap este tartandó hangversenyét rendkívül nagy érdeklődés előzi meg. A fiatal művésznő, aki már a budapesti Zeneakadémián feltűnt gyönyörű hangjával és nagy muzikalitásával, a legkiválóbb mesterektől nyerte kiképzését. Másora rendkívül érdekesen van összeválogatva és alkalmat fog adni sokoldalú tehetsége bemutatására. A részletes műsort lapunk vasárnapi számában közöljük. A zongorakíséretet Falk László, a jeles fiatal komponista látja el, akinek néhány dala is előadásra kerül. Jegyek Méliusznál kaphatók.

HATÓSÁGILAG TÁMOGATOTT NÉPRUHÁZATI CIKKEK KIÁRUSÍTÁSA SIMONFFY U. 2.

(városi bérház, volt burgonyaelosztó helyiségben.)

KIÁRUSÍTÁSRA KERÜLNEK:

- Munkás bakkancsok,
- Női és gyermekcipők,
- Pustlán, stux bricsesz és pantalló nadrágok,
- Férfi és női fehérmertek,
- Kanavászok, saphirek,
- Férfi ruha fustlán és zeig szövetek

A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

Apró hirdetések.

4 család
még jókarban lévő 20 kiépített kerettel akár kapta, akár kapár nélküli eladó pergetővel együtt — Szabó Márton ménész — Kaba 17. szám.

Kerítésfonatok
huzal szeg,
metsző olló,
napl áron kaphatók
Sesztina Lajos
vasútiútban.

Épületek
javítására kisebb munkás iparost kerestünk. Jelentkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.

Kiadó
2 hold föld város alatt haszonbérbe, vagy felébe. — Ertekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.

Kikancsok
felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Zenészek!
Mindenféle vonós és fuvós zenészek felvételnek a Pavillon laktanyában. Jelentkezni lehet mindennap délelőtt 9-12-ig a Pavillon laktanyában Nőth ezredkarnagnál Debreczenben.

Bélyegzőgyár és vésointézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Forgács István
művés
Gádoros-u.

Róváry és Altmann
szőcsök, piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Koros Sándor
térli-szabó Széchenyi Piac-u. 60.
Saját készítésű elegáns férfi blúzok kaphatók.

Óvadékképes 2 pénzbeszedő és 1 szolga

felvétetik a Kerületi Munkásbiztosító Pénztárnál. Jelentkezni lehet d. e. 9-12 óra között az igazgatónál.

CUNARD LINE

Cabin-osztály

- Saxonia (13620 tonna) ind. apr. 9. máj 12.
 - Albánia (13980 tonna) ind. apr. 14. máj. 26.
 - Garonia (24770 tonna) ind. ápril 16-án május 17.
 - Imperator (52117 tonna) ind. apr. 26. május 21.
 - Aquitania (48190 tonna) ind. apr. 23. május 14.
 - Mauretania (38920 tonna) ind. apr. 30. május 28.
 - Germania (24770 tonna) ind. máj. 3.
- Budapesti iroda VIII. Baross-tér 9.

Fűmagnvak

Finom parfüvegylet
Alla-kerti pázsit
Rogol perje
Shótperje
eredeti külföldi minőségek beérkeztek s kaphatók
Rontsek Géza
magkereskedésben Debreczen, Kossuth-u.

Tűzifát

vagontételekben valamint ölenként is azonnal szállít
Polyánszky fakeskedő
Telefon 182. Szoboszlay-ut 1. Telefon 181.

„HANGVA” szövetházat Rózsa-u. 2.
elsőrendű czipő érkezett.
Olcsón, mélyen leszállított áron kapható. Vezetőség.

Maga hamis Benedikt Jenő

fogért, aranyért, brilliánsért a legmagasabb napi árat kaphatja
újnonnan berendezett aranyműves és ékszerész üzletében Piac 72.

Konyhakertésznek

kiválóan alkalmas 950 □ ö. területű föld rajta jó készületű lakóházzal, gyümölcs-fak és kuttal a Tócskeriben eladó.
Nemes-u. 7. szám alatt
Alkalmi vétel!
Cím a kiadóban.